

Het gaat niet om het standpunt van Dr Gunning. Wat Dr Gunning meent te moeten doen, ligt voor zijn rekening; en we hebben dezen broeder van harte lief.

Maar de gereformeerde kerken zullen nooit Dr Gunning kunnen uitmoedigen.

Zoolang een kerk prijs stelt op handhaving van de leertucht zal alleen een dienaar des Woords tot den dienst des Woords kunnen worden genoodigd, die door die kerk mede wetig tot den dienst werd geroepen; dat wil zeggen, dat in de gereformeerde kerken alleen tot den dienst des Woords kunnen worden toegelaten die personen, die op wettige wijze daartoe geroepen zijn, en in die kerken zelf zich aan de tucht der kerk hebben onderworpen.

Op welke wijze toch is het een kerkeraad mogelijk de tucht over de leer en het leven te handhaven, indien de dienaar des Woords die optreedt, geen enkelen institutionele band heeft met het eigen kerkverband?

J. W.

Een nieuwe „kerk”. — Lid zijn van meer dan één „kerk” (genootschap) tegelijk. Een puzzel. — Nóg een puzzel.

Dezer dagen wordt verspreid een circulaire van de C. S. K., de zooveelste letter-puzzel, waarvoor wij dagelijks geplaatst zullen worden. De C. S. K. is een vereeniging. Zij heet: „De Christen-Socialistische Kerk”. Op de vraag, wat zij is, antwoordt zij zelf:

Wat is de C. S. K.?

De Vereeniging „De Christen-Socialistische Kerk” te 's-Gravenhage, opgericht den 11en October 1929, is een godsdienstige gemeenschap van mannen en vrouwen, die — eenzijdig buiten de officiële kerken staande of geraakt zijnde wegens haar tekort aan bewustzijn en verantwoordelijkheid tegenover de brandende maatschappelijke vraagstukken, anderzijds gevoelende, dat deelneming zonder meer aan de socialistische arbeidersbeweging, niet kan geven een bevrediging van 'smenschen diepste geestelijke behoeften — met elkaar streven naar de stichting eener Christen-Socialistische Kerkgemeenschap op den volgende grondslag:

„De vereeniging erkent Christus als het Licht der wereld, als DE voorwaarde voor een gelukkig leven van individu en gemeenschap, als de Ziel van het Christendom.

Zij aanvaardt den Bijbel als het boek bij uitnemendheid van den Christelijken godsdienst.

Zij stelt zich niet op dogmatischen of theologischen grondslag, maar laat aan ieder vrij den vorm zijner christelijke denkbeelden zelf te bepalen.

Zij beschouwt het Socialisme — los van het Historisch Materialisme — als de beweging, die de heiligheid en prioriteit van den arbeid voorstaat en streeft naar de vervanging der mammonistische maatschappij door eene, waar Christus' leer van naastenliefde en broederschap ten volle tot haar recht kan komen.”

Iederen Zondag wordt een openbare godsdienst-oefening gehouden.

Tot de Vereeniging kunnen toetreden personen boven den leeftijd van 18 jaar, die den grondslag der Vereeniging aanvaarden. Het lidmaatschap van eenig kerkgenootschap is geen beletsel om toe te treden. De contributie wordt door ieder lid, naar eigen draagkracht en vermogen, bepaald, hetzij per week, per maand of anderszins.

Overigens kan ieder als begunstiger toetreden tegen een vrije bijdrage.

Ziezoo, weer een nieuwe „kerk”.

Dat alles hier onderstboven wordt gekeerd, ten aanzien van het „wezen” der „kerk”, zooals wij het immer verstaan hebben, behoeft hier natuurlijk geen enkele toelichting. Als „individu” gooit men in de C. S. K. de schuld op de „massa”: „de bestaande” kerk heeft een „tekort” aan dit, en een „tekort” aan dat; die „gemeenschap” plaatste wel onze personen „individueel” onder de verantwoordelijkheid om haar verantwoordelijkheid als de onze te aanvaarden, maar dat raakt ons niet, en daar moet u nu maar niet meer over praten, (dat doet u in andere gevallen ook niet!) en dus maken wij kalm iets nieuws, zonder te vragen, of dat onze verantwoordelijkheid voor God is naar Zijn Woord. Want wij weten niet, wat Gods Woord is; wij hebben in den bijbel slechts een boek bij uitnemendheid van den christelijken godsdienst; en voorts blijve het een open vraag, wat Christus is, en wat Licht is, vooral met een hoofdletter. En volstrekt een open vraag blijve wat „HET” christendom is, gegeven de „christenheid”. En de christenheid, gegeven het christendom. En nu staat onze draaimolen voor u gereed, komt u binnen.

Wij zullen er maar niet meer van zeggen.

Slechts wijzen we erop, dat men hier, door voor deze „vereeniging” den naam „kerk” te kiezen, zoo duidelijk mogelijk manifesteert, en dan ook eerlijk schrijft, dat men van twee „kerken” tegelijk lid kan zijn. Men komt er rond voor uit, dat OOK menschen, die tot nu toe lid van een onze confessie erkennende kerk waren, en dus nog steeds in hun confessie spraken van „de” kerk, die er is, wijl ze er zijn MOET, en daarom pretendeert, dat ieder „schuldig is zich bij haar te voegen”, thans even officieel mogen uitspreken, dat ze dat alles wel zoo laten staan, maar daar toch eigenlijk niets meer van gelooven, dat zij dien absoluten eisch niet meer inhaerent zien aan

het kerkbegrip; dat zij ook in geen enkel opzicht iets willen doen, om die confessie te wijzigen, en dus alles maar zoo laten als het is, mits hun opwellingen niet op tegenstand stuiten. Een puzzel dus, maar die slechts anderen pijnigt.

En er is nóg een puzzel. Deze: hoe moet het nu met onze „inter-kerk-elijkheid” in vereeniging, in pers, etc.? Men zegt, schrijft, en maakt er zijn apologie (!) voor God en menschen van: wij stellen ons geen partij tusschen de kerken. Dat is een mooie zin, die echter blijkens de praktijk aldus moet vertaald worden: wij praten wel over dameshaar, wel over geen-, of één-, of twee-kinderen-stelsel, wel over de gerechtigheid tusschen de volkeren, en de rechten van de arbeiders, maar wij kijken geen woord, om elkaar geen pijn te doen, over de vraag: hoe wij Gods wil en recht moeten en mogen gehoorzaam zijn ten aanzien van de openbaring van Christus' lichaam. Wij praten niet over „kerken”, dat beléekent in de praktijk: wij weigeren onderzoek te doen naar het „wezen”, het begrip der kerk, wij zien best kans, het terrein der christelijke gehoorzaamheid slechts fragmentarisch te „belichten”.

Hoe moeten wij interkerkelijken in pers, vereeniging, etc. nu met deze nieuwe „kerk” aan? Moet ze doodgezwegen worden, zooals we in het begin wel meer kleine „kerk”-formaties hebben doodgezwegen, tótdat haar leden zooveel kinderen hadden verwekt, die in hetzelfde doolpad voortliepen, naar een psalm zegt, en die kinderen zóóveel geld gingen verdienen, en zooveel moderne talen hadden geleerd, dat wij met hen moesten gaan rekenen, d.w.z. ze uitmoedigden mee te doen en ons voor te lichten inzake doolpaden en rechte paden? Want wij zijn knappe lui: wij zagen eerst kans, het terrein der christelijke gehoorzaamheid fragmentarisch te belichten, nu zien we — wat een zegen toch! — nu zien we ook al kans, de „spanning” in de gehoorzaamheid fragmentarisch te meten! Toch eischt dat voortdurende zorg, zooals u begrijpt... We kunnen b.v. voorschans deze nieuwe „kerk”, de C. S. K., wel doodzwijgen in de pers. Maar als ze straks eens INVLOED krijgt, wat dan? Moet ze dan ook in de kerknieuwsrubriek? Zoo ja, dan hebben we daarmee het beginsel aanvaard, dat alles wat zich kerk NOEMT, wat zich als kerk PRESENTEERT, door ons als kerk aanvaard wordt, kiezende wij geen partij, wij interkerkelijken. Maar dan zullen wij nog een rare kerknieuwsrubriek kunnen krijgen, op den duur. Het is immers zeker, volgens den bijbel ook, dat b.v. Rusland zich KERK-land zal noemen; er komt natuurlijk een „godsdienst” van den anti-christ, en het woord kerk is, dank zij onze interkerkelijkheid, en kerkelijke ongehoorzaamheid, en dank zij onze staking van het God dienend onderzoek op dit terrein al zóó uitgehold, en van zijn oorspronkelijke betekenis (de verhoogde Christus, die een gemeenschap heeft) beroofd, dat zelfs de anti-christ zich graag als kerk-mensch presenteeren zal. Nog eens dus: moeten wij werkelijk alles, wat zich kerk NOEMT, in de pers, in de actie, onder kerknieuws plaatsen, dan komt er wel meer. Doen wij dit echter niet, zeggen wij op onze redactie-bureaux, in onze modramina: ja maar DIT en DAT is GEEN KERK, best — maar dan hebben wij IN onze redactie-bureaux, en IN onze interkerkelijke vereenigingen voor ons zelf een DEFINITIE van het begrip KERK gegeven. Wie gaf ons daar het recht toe? Wie leerde ons daar den maatstaf? En als wij dien maatstaf hebben gevonden, zuiver particulier, los van eenige kerk in de wereld, hebben wij dan niet het aantal kerk-definities met één vermeerderd, hoewel wij zoo tuk waren op vernedering van het getal? En, als wij onze definitie van „kerk” toepassen op alles, wat zich als „kerk” presenteert, weten wij dan zeker, dat wij geen „bevreemde”, „kerken” kwetsen, door haar in te sluiten bij een kring, dien zij als vréemd, als anti-kerkelijk, afwijzen moet?

...

Ik weet het wel, sommigen zullen zeggen: hij geeft raadseltjes op; een onschuldig, maar vervelend bedrijf.

Maar het is wat anders. Het is een poging, om te doen zien:

a. dat wij tot nu toe alleen daarom met dit jongste geval niet verlegen zitten, omdat we tot nu toe geen last hebben van deze beweging, gelet op haar kleine GETAL;

b. dat we echter last kunnen en zullen krijgen, als dat getal groot, de beweging ernstig, haar voorbeeld nagevolgd mocht worden;

c. dat we echter niet pas kwesties moeten oplossen, als een beweging „groot” is geworden, doch vandaag, JUUST nu ze nog klein is, en ons volk voorlichting behoeft, omdat God de dingen heden, over 50 jaar, nog precies zóó TAXEERT, als vóór 50 jaar en heden;

d. dat we met elkaar eigenlijk heel erg verlegen zitten, omdat ieder weet, dat een situatie als hier open en bloot in de C. S. K. wordt aangedurfd, bij honderden „kerk-menschen” zóóveel gesproken reeds present is: n.l. het niet-handhaven van eigen confessioneele uitspraken om-

trent de kerk, en haar pretentie van er alleen-te-mogen-zijn, het niet-handhaven van hetgeen de confessie zegt omtrent het wezen der kerk; het naast elkaar kunnen waardeeren van verschillende den kerk-naam voerende „religieuze kringen”; terwijl we loch den moed niet hebben, over die dingen nu eens door te praten, van anderen op te praten;

e. dat we onze keus van wat wij als kerk erkennen of niet-erkennen puur en alleen aan „wereldsche” maatstaven ontleenen (waar is invloed, getal, gerucht?);

f. dat het kwaad der vaderen aan ons, kinderen, die erin deelnemen, bezocht en gestraft wordt. Vaderen en kinderen zijn bezig, Gods wet te verloochenen, te trappen, uit te lachen, te bagateliseeren, zoo dikwijls n.l. die wet van ons met hetzelfde geweld, als waarmee zij ALLE geboden afkondigt, eischt, dat wij GEHOORZAAM zullen zijn ten aanzien van de openbaring van Christus' lichaam. Dat is voor het christelijk leven, en voor het rijk Gods, even gewichtig, als b.v. het gehoorzaam zijn ten aanzien van het koopmansbedrijf, het huwelijksleven, den kinderzegen, het gezag, den sabbath, de afgoderij, den beelden-dienst. Dat wij over de vraag, hoe men over de praktijk van de gehoorzaamheid denken moet, van meening verschillen, dat KAN zwakheid van denken zijn; maar dat wij er niet over SPREKEN willen, dat wij dit punt overslaan, dat wij met elkander weigeren, dit onderwerp aan de orde te STELLEN, DAT is onze „verharding”.

En daarom zitten wij met onze interkerkelijkheid leelijk in de maag, hoe meer vereenigingen langs eigenwillige wegen den kerknaam veroveren. Waarom zou ik deze menschen niet erkennen, als ik vóórt ieders standpunt erken, zoodra hij zegt: ik heb een kerk gesticht? Laat ons OP TIJD bezinning zoeken, en bedenken, dat niet aan ons believen, niet aan een krant-directie, niet aan een redacteur, niet aan een bestuursmeerderheid, maar aan Gods Woord de vraag te beantwoorden staat: wat is de kerk? Dan leeren wij veel als niet-kerk beschouwen; en wie dan in een bepaalde situatie publiek geen partij kiezen kan (zulke posities kunnen voorkomen), die moet zijn „kerknieuwsrubriek, of zijn „interkerkelijke” organisatie afschaffen. Om er iets anders voor in de plaats te stellen, dat den bij de menschen wel onbeschermde, maar bij God in Zijn Woord wel degelijk beschermde naam „kerk” niet langer ijdelijk gebruikt. Ijdelijk, dat kan ook beteken: zonder over het probleem van den naam zelfs na te denken. Dan wordt b.v. de voormalige kerknieuwsrubriek in de christelijke dagbladen een rubriek van vroomheid, of van „geestelijk leven”, of van in godsdienstige richting zoekend leven, of van aesthetische, piëtistische gezelschapsleven, religiositeit, of iets anders, maar in elk geval géén KERKnieuwsrubriek. Dan wordt een voormalige „inter-KERK-elijke” actie genoemd naar wat ze reeds WAS: een actie van „algemeen religiositeit”, van vroomheidsstreven, van humanisme-niet-zonder-den-naam-Gods. Wij zijn den naam „interkerkelijk” dan kwijt; want gelijk men slechts inter-nationaal kan zijn, als er naties zijn, zoo kan men slechts inter-kerkelijk zijn, als er kerken zijn. Maar het is voor velen de vraag, of wat zich in de interkerkelijke banen wringt, den kerk-naam voeren mag. Van de nieuwste „kerk” (de C. S. K.) ontkennen we het vrijwel allen, geloof ik; en daarom neem ik haar juist als voorbeeld, al zie ik hetzelfde vraagstuk reeds lang ons opgegeven.

En dan blijft er natuurlijk wel strijd; want dan komt de vraag: wat is religie, waar is het recht van het voeren van Gods naam? Dan worden DIE kwesties door het leven zelf aan de orde gesteld, en kan men wederom pas uit het al-of-niet-aan-de-orde-stellen ervan constateeren, of men ten aanzien daarvan in het tijdperk der verharding leeft, dan wel in dat der bekeering. Evenals vandaag het al-of-niet-aan-de-orde-stellen van de vraag, wie het recht heeft, den KERK-naam te voeren, beslissen zal over de vraag, of wij met onze verlegenheidstermen van inter-kerkelijkheid ons verharden dan wel bekeeren. Maar HEDEN is het onderzoek daarover ons door God opgelegd.

Bij dit onderzoek moeten de diplomaten ALS ZOODANIG opzettelijk een verbod van toelating hebben. Ze mogen slechts als gehoorzamen, die dwazen om Christus' wil durven zijn, gelijk eertijds een zekere Paulus, zich laten „afzonderen” door den Heiligen Geest tot de vergadering; zoo was het ook in Handelingen 13, toen de Kuriós met de kerk naar Cyprus kwam op weg zijnde naar de Bataven en de Saksers.

En dan moet ter vergadering de voorzitter niet veel drukte maken. Geen mooie speech, die aan de kranten gestuurd wordt.

Hij kan b.v. dit doen.

Hij kan zeggen: menschen, (want of gij broeders en zusters zijt, is hier bij het BEGIN der vergadering juist disputabel), menschen, ik lees u het derde gebod van de wet des Heeren. Gij zult den naam des Heeren uws Gods niet ijdelijk gebruiken. Pauze.

Mens-
kerk.
hoogste
is ten
den ve-
spotten,
landers.
studeer-

Pauze

Mens-

Kuriós,
in de „

Pauze

Mens-

lijkh
schul-

Een

Vervo-

der gevr
broeders
making,
één mij

Vrucht

Ieman

Wege

1932 ge
Rijssen,
de Ger.

(in bez
Ger. Ge

Nieuwe

Brieven

Hfd. d.

Dit is

het resul

gehoorza

beginnen

letjes in

der chris

sommige

zich gere

formeerde

vraag, of

in-zake

geding gel

deze adv

al te lang

De adv

„Onze V

En nu

nu nooit

ts om

Wie i

ties beh

dood-zwijg

„Gerefor

Nog ste

over den

vragen ge

zal ik dat

moet even

in

in de i

ik als het

een bescho

ontwikkel

Een nag

dier—Bakk

belangrijke

Ina Bouc

kundigen a

leden”. En

naam vest

trekken. T

haar twee

neelstuk „

leden, na v

het dramal

haar rijke

André de

„het toone

„Maar”, al

„wanneer il

willekeurig

ken, en daa

Als zoo c

Anteur zelv

constateer

productie, l

is het onde

Weln

wordt als v